

ԱՐԱՔՍԻ ԱՐԾՐՆՈՒ
ՍԱՐՅԱՆ

ՀՀ վաստակավոր գործիչ,
արվեստագիտության բեկնածու,
Երևանի Կոմիտասի անվան պեդագոգական
կոնսերվատորիայի պրոֆեսոր

«**C**Digital» Հայաստանյան կազմա-
կերպությունը թողարկել է դաշնա-
կահար, կոմպոզիտոր Հայկ Մելիք-
յանի շայններիգը: Թվով 3-րդն է այս և նշանակալից
նրանով, որ ընդգրկում է հայ կոմպոզիտորների
դաշնամուրային երկերը: Հաճախ կատարվող
և հայրնի սրեղծագործություններ են բոլորը:

ՀԱՅԿ ՄԵԼԻՔՅԱՆԻ նոր ձայներիգը

Առնո Բարսեղյանի «Վեց պարկեր», Հարություն
Դեյլայանի՝ Սոնատ «Նվիրումն Կոմիտասին»,
Արամ Խաչատրյանի «Պոեմ», Տիգրան Մանուրյանի՝
3 Պիես, Դագարոս Սարյանի՝ 3 Պոստրյոպ: Չայկո-
րիգում ներկայանում է կոմպոզիտոր Հայկ Մելիք-
յանը, քանի որ Գրիգոր Նարեկացու «Հավուն-հա-
վուն»ը և ժողովրդական օրորոցային «Բուրի»ն հրն-
չում է նրա ինքնատիպ մշակմամբ: Անշուշտ, բազ-
միցս լաված սրեղծագործություններ են բոլորը,
բայց Հ. Մելիքյանի կատարմամբ դրանք հնչում են
նորովի: Դաշնակահարը գիրքն ի հայր բերել կա-
տարվող երկի հնչյունային նոր շերտերը, դրանց
հաղորդելով իմաստային իր ըմբռնումները, գունա-
յին իր հայրնությունները, ժամանակի շնչառության
իր զգացողությունները և սրեղծագործության բո-
լոր բաղադրիչների միասնությամբ ներկայացնել
ամբողջականը: Այլ է դաշնակահարի շեփառուց-
ման, դրա դրամատիզմի կամ ընթացքի ընկալում-

ները, այլ նրա փուշեն (*touche*)՝ սրեղների հպումը,
որը գալիս է իր ներաշխարհի փարոքերումներից և
այլ արտահայտչական մանրամասներով դաշնա-
կահարը սրեղծում է հնչյունային իր աշխարհը, ուր
գունային յուրօրինակ հնչողություն են սրանում
նաև ազգային ռիթմերն ու ելևէջները:

XX դարի և ժամանակակից երաժշտության մի-
ջազգային դաշնամուրային մրցույթների («Premio
Valentino Bucci», Հռոմ, 2000 թ., «Սամոն Ֆրանսու-
այի» անվան մրցանակ, Ֆրանսիա, Օրյան, 2008 թ.)
մրցանակակիր, նրա կատարողական հեղափոխ-
ությունները կենտրոնացան դաշնամուրային XX դարի
երաժշտության մեկնություններին: Այստեղ հիշա-
րակենք աշխարհահռչակ կոմպոզիտոր Գյորգ
Կուրյազի կարծիքը Միշել Կարսկու «Piano Piece»
սրեղծագործության Հ. Մելիքյանի կատարման մա-
սին. «Ամեն անգամ, երբ լսում եմ այն, հմայվում եմ
մի համակող կրքով, անկտրունությամբ, որը, հիրա-

վի, բխում է Միշել Կարսկու դաշնամուրային Պիե-
սից: Եվ ես մեծապես երախտապարտ եմ Հայկ Մե-
լիքյանին, որ նա ռիսկի դիմեց կատարելու այդ Պիե-
սը: Դա պետք է լսել առանց նախապաշարումների,
պարզապես թողնել, որ այս յուրօրինակ եւ այդքան
անճնական լեզուն բացի դռները առ գրության, որն
ապրել եւ տառապել է իր ստեղծողը»:

Այսպես առ գրության, Հայկ Մելիքյանը հայ
երաժշտաներ ունկնդրին ծանոթացրեց Ի. Քսենա-
կիսի, Պ. Դյուսապենի, Ս. Շիանոյի, Ղ. Կուրյազի,
Լ. Անդրիասենի, Վ. Ռիմնի, Է. Քարթերի, Լ. Նոնոյի,
Լ. Բերիոյի և շար ուրիշների սրեղծագործություն-
ների հեղ: Լսում ես Հայկ Մելիքյանին, լսում աշ-
խարհի հակասությունների միջով անցած այս հեղի-
նակների երկերը և հաճախ մրսածում, թե սա զուր
կատարում չէ, այլ ինչ-որ շափով դաշնակահարը
համահեղինակ է դարձած այդ երկերի: Մա, հավա-
նաբար, ժամանակի սուր զգացողությունից և, ան-

Հայկ Մելիքյան,
Ղ. Սարյան Պոստյուդիաներ,
Ամստերդամ, 19 սեպտեմբերի 2010 թ.

ԿԱՏԱՌՈՂԱԿԱՆ ԱՐՎԵՏՍ- ՆՈՐ ԹՈՂԱԿԻՆՈՒՄ

Երաժշտական ՀԱՅԱՍՏԱՆ 4(39)2010

շուշու, դաշնակահարի սրեղծագործական կարողություններից է բխում:

Հ. Մելիքյանը հեղինակել է կամերային բազմաթիվ գործիքային, վոկալ, նաև սիմֆոնիկ, իմպրոզային սրեղծագործություններ: Նա վարպետորեն է փոխադրում, մշակում փարբեր ժամանակների, փարբեր կոմպոզիտորների շարքեր, սրեղծում նաև համերգային պարաֆրազներ, որոնք հնչեցնում են և այլ դաշնակահարներ: Տպավորիչ են նրա իմպրովիզացիաները, բացառիկ, երբ դրանք դաշնակահարն իր մենահամերգների ավարտին իրագործում է դաշիլից փրվող թեմաներով: Եվ միանգամայն իրավացի է արվեստագիտության դոկտոր Աննա Արևշարյանը, երբ այդ մասին գրում է, թե հազվադեպ փրկանդով այդ իմպրովիզացիաները ցուցաբերում են. «և՛ բազմադարյա ոճերի փայլուն իմացությունը և՛ ճաշակը, և՛ հումորը»:

Հ. Մելիքյանն այսօր փարբեր երկրների համերգային կյանքում եռանդուն գործունեություն ծավալող կապարողներից է: Նրան հեղափոխությանը են ունկնդրում եվրոպական փարբեր երկրների, Ճապոնիայի, Մեքսիկայի երաշժիպստերները:

Հ. Մելիքյանի յուրաքանչյուր մենահամերգ իրադարձություն է մեր երաժշտական կյանքում, մանավանդ, որ շարունակ լսելի է ընդհանուր առմամբ կապարյալի նրա չգրումները: Նման երկրասարդները շարք են ուրախացնում մեզ: Գրությունս կուզեմ ավարտել կոմպոզիտոր Տիգրան Սանսուրյանի այն գեղեցիկ մտքով, թե. «Ինչ կա ավելի հրաշալի բան, քան երբ մեկը ինքն է ստեղծում իր ուրախությունը՝ վայելելու համար այն և բաժանելու նրանց, ովքեր ունակ են այդ ուրախությունը իրենց դարձնելու»:

(Կեն կազմին)

Հայկ Մելիքյան

Резюме

Статья заслуженного деятеля искусств РА, профессора ЕГК Аракси Арцруновны Сарьян “Новый CD Айка Меликяна” освещает исполнительскую, композиторскую и концертную деятельность пианиста Айка Меликяна. **Рецензируется** новый CD пианиста, в котором звучат произведения Арно Бабаджаняна (“6 картин”), Арутюна Деллалаяна (Соната “Посвящение Комитасу”), Арама Хачатуряна (“Поэма”), Тиграна Мансуряна (“Три пьесы”), Лазаря Сарьяна (“Три постлюдии”), Айка Меликяна (обработки “Авун-Авун” и колыбельной “Рури”). Автор приводит отзывы ведущих специалистов об исполнительской культуре музыканта. Искусство пианиста давно вышло за рамки отечества и оценено в европейских странах.

Summary

Article of a Honored Character of RA, Professor of YSC, Araxi Artsrun Saryan covers performing, composing and concert activities of pianist Hayk Melikyan. **Reviewing** the new CD of pianist, in which sounds works of Arno Babajanyan (“6 pictures”), Arutyun Dellalyan (Sonata “Dedication to Komitas”), Aram Khachaturian (“Poem”), Tigran Mansourian (“Three Pieces”), Lazar Saryan (“Three Postludes”), Hayk Melikyan (processing “Avun-Avun” and the lullaby “Ruri”). The author cites reviews of leading experts on performance culture of the musician. Art of pianist has long gone beyond the fatherland and is appreciated in Europe.